

PROGRAMMA 2001

(inclusief de resultaten van 2000)

FUNCTIONELE WERKGROEP VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATEREN

C 22455

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

FWVO

Rijkswaterstaat/RIZA
Documentatie
Postbus 17
8200 AA Lelystad

PROGRAMMA 2001

(inclusief de resultaten van 2000)

Rijkswaterstaat/RIZA
Documentatie
Postbus 17
8200 AA Lelystad

FUNCTIONELE WERKGROEP VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATEREN

FWVO-notanummer : 01.01
Eindredactie : H. Warmer
Datum : december 2000

VOORWOORD

Voor u ligt het programma van de Functionele Werkgroep Verontreiniging Oppervlaktewateren (FWVO) voor 2001. In dit programma is tevens een korte terugblik op het jaar 2000 opgenomen. Gepoogd is de gedefinieerde producten zoveel mogelijk te koppelen aan de noodzakelijke menskracht en financiële middelen.

Bij de programmering is zoveel mogelijk rekening gehouden met de (voorgenomen) activiteiten van het WVO-Contactteam en het project 'Emissiekader NW4'. Door regelmatig contact tussen secretariaten en voorzitters en door het tot stand brengen van personele unies en netwerken zal overlap tussen de verschillende programma's zoveel mogelijk worden vermeden.

Wat betreft de organisatie van de FWVO kan worden vermeld dat de WOCB (Werkgroep Olie- en ChemicaliënBestrijding bij calamiteiten) in 2000 is 'overgeheveld' naar het DCC-V&W (Departementaal CoördinatieCentrum van het ministerie). Hierdoor is de aanduiding van de clusters gewijzigd: cluster F heet voortaan cluster B, terwijl de naam van cluster G is veranderd in cluster F.

Ik verwacht dat het programma u een inspirerend overzicht verschaft van de voorgenomen werkzaamheden in 2001 en hoop op een vruchtbare samenwerking om de geplande productie ook daadwerkelijk te realiseren.

Op het moment van vaststelling van dit programma is nog niet bekend of de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) wordt uitgebreid met taken op het gebied van de 'natte' vergunningverlening. Daarmee zijn ook eventuele gevolgen voor het functioneren van de FWVO onbekend. In het voorliggende programma is deze 'onzekerheid' bewust niet verwerkt.

December 2000,

Ir. C. Venema

Voorzitter van de Functionele Werkgroep Verontreiniging Oppervlaktewateren

Reacties op of vragen over het meerjarenprogramma zijn welkom; deze kunt u richten aan het secretariaat van de FWVO, p/a RIZA, t.a.v. ing. J. Meijerink, Postbus 17, 8200 AA Lelystad, tel. nr.: (0320) 29 84 26, e-mail: j.meijerink@riza.rws.minven.nl of fwvo@riza.rws.minvenw.nl

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
INHOUDSOPGAVE.....	5
1 DE FWVO	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Taak en verantwoordelijkheden	7
1.3 Samenstelling	8
1.4 Werkwijze	8
1.4.1 Clusters	8
1.4.2 Samenwerking met het WVO-Contactteam	9
1.4.3 Samenwerking met derden	10
1.4.4 Themadagen.....	10
1.5 Discussie over toekomstige werkwijze FWVO.....	10
1.6 Het programma voor 2001	10
2 ACTIVITEITEN VAN DE FWVO-CLUSTERS	11
2.1 Cluster A: effectgericht beleid	11
2.2 Cluster B: doelgroepbeleid industrie & veranderende rol	19
2.3 Cluster C: toetsing uitvoering emissiebeleid	25
2.4 Cluster D: diffuse bronnen	27
2.5 Cluster E: opleidingen	37
2.6 Cluster F: overige activiteiten	39
2.6.1 Werkgroep Communicatie	39
2.6.2 Projectgroep Wbb Waterbodems	40
2.6.3 Werkgroep chloor in koelwater.....	41
2.6.4 Werkgroep warmteproblematiek koelwaterlozingen	42
3 BELANGRIJKE RESULTATEN VAN 2000.....	43

BIJLAGEN

1. Samenvatting programma FWVO 2001 (menskracht en financiën)
2. Leden van de FWVO

1 DE FWVO

1.1 Inleiding

De Functionele Werkgroep Verontreiniging Oppervlaktewateren (FWVO) is een landelijk overlegorgaan binnen Rijkswaterstaat dat als doel heeft de uitvoering van het emissiebeleid - dat wil zeggen het beleid gericht op het terugdringen van de verontreiniging van de Rijkswateren - te coördineren, te ondersteunen en te versterken.

Sinds de instelling van de FWVO in 1973 is vergunningverlening in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) een belangrijk aandachtsgebied van de werkgroep. De laatste jaren geeft de FWVO echter steeds meer en ook steeds nadrukkelijker richting aan de uitvoering van de Wet bodembescherming (Wbb). Specifiek gaat het hierbij om de Saneringsregeling waterbodems en het Bouwstoffenbesluit. Daarmee is het aandachtsgebied van de FWVO weliswaar behoorlijk verbreed, maar blijft het vizier nog steeds gericht op verbetering van de kwaliteit van de door Rijkswaterstaat beheerde oppervlaktewateren.

De FWVO van nu heeft drie belangrijke functies. Om te beginnen is dat een coördinerende functie. Dit betreft voornamelijk de onderlinge afstemming van de uitvoering van de Wvo - waaronder primair de vergunningverlening - en de Wbb in de tien regionale directies van Rijkswaterstaat.

Een tweede en zeker niet minder belangrijke functie heeft de FWVO op het gebied van informatie-uitwisseling. Het emissiebeleid is omvangrijk en complex en roept bij de uitvoering steeds weer nieuwe vragen op. In antwoord hierop initieert de FWVO nieuw onderzoek, publiceert regelmatig rapporten en organiseert workshops, themadagen en cursussen over actuele thema's. Daarnaast functioneert de FWVO als een forum waar regionale directies rechtstreeks met elkaar kunnen spreken over problemen bij de uitvoering van wettelijke taken en over mogelijke oplossingen daarvan.

De derde belangrijke functie van de FWVO betreft het leveren van bijdragen aan de ontwikkeling van het emissiebeleid. Deze inbreng geschiedt vanuit de deskundigheid en ruime praktijkervaring die FWVO-leden hebben op het gebied van de uitvoering van de Wvo en de Wbb.

De FWVO doet dit alles in nauw overleg met het WVO-Contactteam, het overlegorgaan van Rijkswaterstaat waarin de handhavers van de wet- en regelgeving op milieugebied zijn vertegenwoordigd.

Op basis van deze functies is de FWVO onder meer nauw betrokken bij het RWS-project '*Emissiekader NW4*', waarmee wordt beoogd strategische beleidsdoelstellingen te vertalen naar operationele doelen voor de uitvoering.

1.2 Taak en verantwoordelijkheden

De FWVO-taak houdt concreet in:

- het coördineren, afstemmen, en uniformeren van de uitvoering van het waterkwaliteitsbeleid in relatie tot het vergunningenbeleid;
- het vervullen van een klankbordfunctie bij de voorbereiding van het vergunningenbeleid voor de Rijkswateren, het signaleren van knelpunten bij de uitvoering daarvan en het aangeven van oplossingsrichtingen;
- het stimuleren van communicatie en zorg voor adequate informatie-uitwisseling tussen de betrokken directies en diensten;

- het verzorgen van een jaarprogrammering en voortgangsrapportages;
- het anticiperen op het beleid van andere compartimenten in het kader van integraal milieubeleid;
- het coördineren en bundelen van krachten bij de bestrijding van olie en andere (drijvende) verontreinigingen op de binnenwateren;
- het signaleren van ontwikkelingen op het gebied van de concretisering van NW4-doelstellingen, watersysteemverkenningen, enz.

De FWVO is direct verantwoording schuldig aan het hoofd van de beleidsdirectie Water (A) van het Hoofdkantoor. Het Hoofdkantoor is verantwoordelijk voor sturing op hoofdlijnen, formulering van beleid, toetsing van beleidsruimte en het doorgeven van ontwikkelingen. Tevens is het Hoofdkantoor beheerder van het budget. De technisch-wetenschappelijke diensten houden zich, naast wettelijke advisering en anticiperend onderzoek, bezig met de advisering en het formuleren van voorstellen voor uniformering richting de regionale directies. De directies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wvo.

1.3 Samenstelling

De FWVO is samengesteld uit (zie bijlage 2):

- een voorzitter - afkomstig uit het directieteam van één van de regionale directies van Rijkswaterstaat - en een secretaris;
- een vertegenwoordiging van het Hoofdkantoor van de Waterstaat (directie Water);
- een vertegenwoordiging van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA);
- een vertegenwoordiging van de Centrale Directie Juridische Zaken (CDJZ) van het ministerie van Verkeer & Waterstaat;
- een vertegenwoordiging van elk van de tien regionale directies van Rijkswaterstaat.

1.4 Werkwijze

1.4.1 Clusters

De FWVO wordt ondersteund door een aantal clusters. Deze clusters vormen samen een afspiegeling van de belangrijkste thema's in een bepaald jaar. In 2001 zijn de volgende clusters actief:

- cluster A: effectgericht beleid;
- cluster B: doelgroepbeleid industrie & veranderende rol;
- cluster C: toetsing uitvoering emissiebeleid;
- cluster D: diffuse bronnen;
- cluster E: opleidingen (gezamenlijke werkgroep van FWVO/WVO-CT);
- cluster F: overige activiteiten (van o.m. de gezamenlijke FWVO/WVO-CT-werkgroep Communicatie).

Cluster 'Effectgericht beleid'

Centraal in het aandachtsgebied 'effectgericht beleid' staat de ontwikkeling van een methodiek waarmee de milieubezwaarlijkheid van effluenten (afvalwaterlozingen) met meer of minder onbekende componenten (verontreinigende stoffen) kan worden vastgesteld. Deze methodiek staat bekend als totaal-effluentbeoordeling.

Cluster 'Doelgroepbeleid & veranderende rol'

Dit cluster vormt een platform voor informatie-uitwisseling rondom de uitvoering van het doelgroepbeleid industrie en de rol van de vergunningverlener en handhaver daarin. Belangrijk onderwerp is de (veranderende) rol van de waterkwaliteitsbeheerder richting bedrijfsleven in een tijd waarin de verantwoordelijkheid voor verbetering van de

milieuhygiënische situatie steeds meer bij het bedrijfsleven zelf wordt gelegd. Dat vergt een andere omgang met de Wvo en de relatie tussen bevoegd gezag en bedrijf.

Cluster 'Toetsing uitvoering emissiebeleid'

De activiteiten in dit cluster zijn gericht op het ondersteunen en evalueren van de gebiedsgerichte aanpak binnen Rijkswaterstaat. Bij deze aanpak analyseert iedere regionale directie haar gebied, bepaalt op basis daarvan prioriteiten en ontwikkelt vervolgens een strategie om de gewenste oppervlaktewaterkwaliteit te realiseren.

Cluster 'Diffuse bronnen'

Dit cluster is door de FWVO in het leven geroepen om de uitvoering van de Rijkswaterstaat-acties uit het landelijk Actieprogramma Diffuse Bronnen te stimuleren, te coördineren, te bewaken en over de voortgang ervan te rapporteren. Daarnaast draagt het cluster bouwstenen aan voor de invulling van de gebiedsgerichte aanpak door Rijkswaterstaat.

Cluster 'Opleidingen'

Dit gezamenlijke cluster van de FWVO en het WVO-Contactteam heeft tot doel een bijdrage te leveren aan het verhogen van het kennisniveau van de Rijkswaterstaat-medewerkers ten behoeve van een adequate uitvoering (vergunningverlening) en handhaving van de wet- en regelgeving op milieugebied.

Cluster 'Overige activiteiten'

In dit cluster zijn de overige FWVO-activiteiten ondergebracht. Het betreft hier activiteiten van tijdelijke en permanente werkgroepen die niet direct te plaatsen zijn binnen de reguliere clusters. Dergelijke activiteiten worden binnen een apart cluster geplaatst om er structuur in aan te brengen en om afstemming met andere clusters te bewaken.

In deze clusters werken FWVO-leden samen met andere deskundigen binnen Rijkswaterstaat en in enkele gevallen met vertegenwoordigers van waterschappen. Binnen de clusters kunnen verschillende werkgroepen actief zijn. Afspraken of producten worden voorbereid in clusters of in werkgroepen. Vaststelling vindt plaats in de plenaire bijeenkomsten van de FWVO.

De voorzitter en de secretaris van de FWVO vormen samen met de clustervoorzitters de agendacommissie, die telkens voorafgaand aan de plenaire FWVO-vergaderingen (5 x per jaar) bijeenkomt t.b.v. uitwisseling van informatie en afstemming van de programmering van werkzaamheden. De verschillende clusters zelf komen - afhankelijk van het onderwerp - meer of minder vaak per jaar bijeen.

1.4.2 Samenwerking met het WVO-Contactteam

Een effectieve en efficiënte uitvoering van het emissiebeleid vraagt om afstemming binnen Rijkswaterstaat tussen de disciplines vergunningverlening en handhaving. Hiertoe organiseren de FWVO en het WVO-Contactteam regelmatig gezamenlijke bijeenkomsten en zijn activiteiten ondergebracht in gezamenlijke werkgroepen. Ook bestaat er, zoals gezegd, een gemeenschappelijk cluster 'Opleidingen'. Het doel van de samenwerking tussen de FWVO en het WVO-Contactteam is wederzijdse informatie-uitwisseling tussen vergunningverleners en handhavers en de vorming van een eenduidig beeld van de wederzijdse rol en taken. Overigens wordt momenteel onderzocht hoe de landelijke overlegstructuur van Rijkswaterstaat op het gebied van de uitvoering van het emissiebeleid er in het ideale geval uit zou kunnen zien.

1.4.3 Samenwerking met derden

Hoewel de FWVO primair een overlegorgaan is van en voor Rijkswaterstaat, staat de werkgroep open voor samenwerking en afstemming met (overlegorganen van) andere waterbeheerders. De FWVO wisselt bijvoorbeeld informatie uit over belangrijke initiatieven en activiteiten met werkgroep VI van de Commissie Integraal Waterbeheer (CIW VI). Om de Rijkswaterstaat-vertegenwoordiging in deze werkgroep te versterken, is de voorzitter van de FWVO lid van CIW VI. Daarnaast participeren medewerkers van waterschappen en de Unie van Waterschappen in enkele clusters van de FWVO. Hierdoor is het niet alleen mogelijk in te spelen op de kennis en ervaringen van niet-Rijkswaterbeheerders, maar kan ook een zo uniform mogelijke uitvoering van het beleid worden nagestreefd. Ten slotte worden de agenda's voor de vergaderingen van de FWVO en de Uniewerkgroep vergunningen en handhaving onderling uitgewisseld om te komen tot een zekere mate van afstemming.

1.4.4 Themadagen

In 2001 zal het cluster 'doelgroepbeleid industrie & veranderende rol' themadagen organiseren over milieujaarverslagen en over de derde ronde BMP's bij de chemie.

1.5 Discussie over toekomstige werkwijze FWVO

De FWVO is voornemens om in het voorjaar van 2001 een diepgaande discussie te voeren over de gewenste toekomstige werkwijze/organisatievorm van de werkgroep. Daarbij zal de huidige werkwijze, het opereren vanuit permanente clusters, worden geëvalueerd. Deze discussie moet bouwstenen opleveren voor het programma van 2002.

In dit kader zal ook worden gezien hoe de wens tot meer afstemming en samenwerking tussen FWVO en WVO-CT gestalte kan worden gegeven. In één van de landelijke projecten van 'Emissiekader NW4' wordt momenteel onderzocht hoe de landelijke overlegstructuur op het gebied van de uitvoering van het emissiebeleid voor RWS er in het ideale geval zou kunnen uitzien.

Overigens zal deze discussie in belangrijke mate worden bepaald door het begin 2001 te verwachten besluit van de Bestuursraad over de mogelijke verplaatsing van de disciplines vergunningverlening en handhaving van de DG-RWS naar de Inspectie Verkeer en Waterstaat.

1.6 Het programma voor 2001

In dit programma van de FWVO is een overzicht gegeven van de inhoud en planning van alle FWVO-acties en -projecten voor het komende jaar. De voorgenomen activiteiten van de verschillende clusters van de FWVO worden elk in een aparte paragraaf besproken. De voor deze beoogde producten benodigde personele en financiële inzet van de regionale directies, de specialistische diensten en het Hoofdkantoor zijn - voor zover mogelijk - kwantitatief in beeld gebracht. In het programma is verder een kort overzicht opgenomen met enkele resultaten van het afgelopen jaar. Tijdens zijn vergadering van 8 december 2000 heeft het Periodiek Overleg Water (POWA) het programma vastgesteld.

2 ACTIVITEITEN VAN DE FWVO-CLUSTERS

2.1 Cluster A: effectgericht beleid

Doelstelling

Cluster A volgt de ontwikkelingen op het gebied van het effectgericht beleid. Centraal in dat aandachtsgebied staat een beoordelingsmethodiek voor effluenten. Een methodiek, waarmee de milieubezwaarlijkheid van effluenten met (veel) onbekende componenten moet kunnen worden vastgesteld.

Cluster A vormt de schakel tussen fundamenteel onderzoek bij RIZA en de uitvoeringspraktijk. De methodiekontwikkeling bij RIZA (de 'laboratoriumfase') zelf maakt onderdeel uit van het programma WONS-Preventie. De aansturing van dit WONS-thema vindt plaats in de programmagroep WONS-preventie, waarin RIZA, HK en enkele regionale directies zijn vertegenwoordigd.

Aansluitend op de ontwikkelingsfase is praktijkonderzoek (de 'opschaling van laboratorium naar de praktijk') nodig om de verschillende bepalingsmethoden in de praktijk te kunnen testen. Deze fase wordt aangestuurd door de FWVO.

De uiteindelijke implementatie, zeker wat betreft de vaststelling van het beoordelingskader en het implementatietraject, vindt plaats onder de vlag van CIW.

Het WONS-onderzoek en daarop aansluitend het programma van cluster A zijn erop gericht om eind 2002 de beschikking te hebben over de bepalingsmethoden. Tevens zal tegen die tijd een handreiking beschikbaar zijn over hoe in de praktijk kan worden omgegaan met deze methoden en moet er voldoende draagvlak zijn voor een eventuele nieuwe aanpak bij de beoordeling van effluenten. Voor alle duidelijkheid wordt er op gewezen, dat dit in principe los (kan) staan van de introductie van het beoordelingskader en besluiten met betrekking tot het implementatietraject.

Met de methodiek zullen in ieder geval de volgende effecten kunnen worden bepaald:

- toxiciteit, zowel acuut als chronisch;
- bioaccumulatie;
- genotoxiciteit;
- persistentie.

De effecten zullen in hun onderlinge samenhang worden gezien en zullen antwoord moeten geven op de vraag: 'Hoe erg is het?'. Als het FWVO-programma voldoende duidelijkheid heeft opgeleverd over de mogelijkheden van de methodiek zal in CIW-kader de maatlat, de 'norm' voor milieubezwaarlijkheid moeten worden vastgesteld. De relatie met de programmering van de CIW is bij de diverse onderdelen van dit programma aangegeven. Vanuit de FWVO kunnen voorstellen worden gedaan voor het opstellen van die maatlat. Uiteindelijk zal de methodiek leiden tot een beoordelingsmogelijkheid voor de 'totale' milieubezwaarlijkheid van een effluent.

Daarnaast zal aandacht worden geschonken aan nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Zo is te verwachten dat in de toekomst ook de hormoonverstorende activiteit van mengsels kan worden bepaald. In dat geval zal nagegaan worden of deze parameter(s) een plaats kunnen krijgen in de methodiek en wat de toegevoegde waarde daarvan is. Na 2002 zal de introductie van de methodiek intensief worden gevolgd.

In 1999 is een evaluatie uitgevoerd van de taken van cluster A. Dit heeft een tweetal nieuwe aandachtspunten opgeleverd:

- Er moet een betere afstemming worden gerealiseerd van de werkzaamheden van cluster A met de aanpak voor zoete baggerspecie en de ontwikkeling van een beoordelingssysteem

voor zoute baggerspecie. In dit verband zijn inmiddels contacten gelegd met de werkgroep zoute baggerspecie.

- De relatie van totaal-effluentbeoordeling met de monitoring van oppervlaktewater. Directie ZH heeft een onderzoek uitgevoerd naar de samenstelling van oppervlaktewater. Dat resulteerde in een groot aantal stoffen, die nog geen specifieke aandacht krijgen. Besloten is het vervolg op dit onderzoek samen met cluster A op te pakken, vanwege de grote parallellen met de resultaten van het identificatie-onderzoek.

Toepassing

Als belangrijkste toepassingsmogelijkheid wordt gedacht aan de beoordeling van effluënten met (veel) onbekende componenten als een aanvulling, mogelijk zelfs een alternatief voor de huidige benadering gebaseerd op de determinatie en beoordeling van individuele stoffen. Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar de nota 'Totaal-effluentbeoordeling', RIZA-rapport 98.034.

Fasering

Als eerste stap in het traject zijn in 1999 standaardmethoden beschikbaar gekomen voor de bepaling van de parameter acute toxiciteit in effluënten. Begin 2000 zal worden gerapporteerd over het onderzoek van een groot aantal praktijkgevallen. Het programma is er verder op gericht voldoende draagvlak te creëren (bijvoorbeeld door besluitvorming in de CIW) voor de toepassingsmogelijkheden.

In de komende jaren zullen voor de overige parameters dezelfde elementen (ontwikkelingsfase, praktijkonderzoek en implementatie) worden ontwikkeld. Halverwege het jaar 2000 is wat betreft de parameter bioaccumulatie de ontwikkelingsfase gereed, de ontwikkeling van de parameter genotoxiciteit is nog in volle gang, terwijl het onderzoek naar chronische toxiciteit daarna wordt opgepakt. Het onderzoek naar persistentie zal tegelijkertijd met deze parameters worden uitgevoerd. Het doel is de beoordelingsmethodiek op basis van deze parameters eind 2004 gereed te hebben. Dat sluit goed aan bij de NW4, waarin is aangegeven dat de methodiek in de planperiode, eind 2006, zal worden ingevoerd. De implementatie van de methodiek zal door cluster A na 2004 nauwgezet worden gevolgd.

Tevens zullen de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe parameters, zoals de oestrogene en hormonale activiteit, worden gevolgd. Zodra er meer duidelijkheid is ontstaan over de (on)mogelijkheden van deze parameters zal overwogen worden of en in hoeverre het gewenst is deze parameters in de methodiek in te passen.

Overige werkzaamheden

Het cluster volgt de voortgang van de discussies op het gebied van de mengzone.

Door personele unies met de werkgroep zoute baggerspecie worden de werkzaamheden van cluster A afgestemd op de ontwikkelingen op het gebied van de milieubezwaarlijkheid van baggerspecie in relatie tot de problematiek van onderwaterdepots en het verspreidingsbeleid.

Evaluatie 2000

1. In 1997 is de Voorlopige Handreiking Toepassing Acute Toxiciteitstesten (FWVO-nota 97.03) verschenen. Deze handreiking is in het kader van fase II van het project-ITET getoetst door middel van uitvoering van een landelijke onderzoek naar de acute toxiciteit van industriële effluënten. Nagenoeg alle regionale directies hebben hierin geparticipeerd. Hierdoor is bij de directies draagvlak gecreëerd voor het onderwerp, waarmee een belangrijke doelstelling van het project is gerealiseerd. Daarnaast is inzicht verkregen in het voorkomen van acuut toxische effluënten en in de mate van toxiciteit. De onderzoeksresultaten van alle directies zijn gebundeld in het rapport "Toetsing van

Voorlopige Handreiking Toepassing Acute Toxiciteitstesten'' dat begin 2000 aan FWVO is aangeboden. Het rapport is als FWVO-nota 00.03 uitgebracht. De resultaten zullen eveneens in een artikel in H₂O worden gepresenteerd.

Gezien de positieve ervaring van de gebruikers, i.c. regionale directies en adviesbureaus, is tevens besloten om de aanbeveling van de werkgroep-ITET over te nemen om de Voorlopige Handreiking aan te passen tot een definitieve versie. Deze is in de vergadering van september in de FWVO goedgekeurd en inmiddels uitgebracht.

2. De resultaten van het ITET-onderzoek zijn in een workshop gepresenteerd. Besloten is om vooralsnog geen folder uit te geven.
3. Het praktijkonderzoek naar acute toxiciteit heeft in 2000 van RIZA en RD-NN veel meer tijd gevraagd dan de ingeplande 20, resp. 15 dagen. Voor de overige directies bleef de daadwerkelijke inzet achter bij de ingeplande capaciteit.
4. Op het gebied van de identificatie is in 2000 veel werk verzet. Het heeft geleid tot een (vertrouwelijke) rapportage over het project bij General Electric Plastics. Daarnaast zijn rapportages opgesteld over het werk bij Aarle-Rixtel en Papierfabriek Roermond. Daarnaast is een aanvang gemaakt met het onderzoek bij Eurometaal, Shell Pernis en Outokumpu.
5. Het onderzoek naar de vergeten stoffen, dat door ZH in eerste instantie was uitgevoerd is door RIZA, in samenwerking met RD-ZH opgepakt.
6. Het rapport van de CIW V/VI-subwerkgroep emissie-immissie is gereed. In de werkgroep heeft een vertegenwoordiger van cluster A meegedraaid. Het rapport is in de CIW aangenomen. Gelet op de complexiteit en het nog ontbreken van beoordelingscriteria is besloten nog geen effectparameters in de systematiek op te nemen. Door de werkgroep wordt aanbevolen dit aspect in een vervolgtraject verder uit te werken.

PROGRAMMA

1. TOTAAL-EFFLUENTTOXICITEIT

2001-2003

- Verlenen van nazorg en ondersteuning acute toxiciteit
- Inzet: RIZA: 20 dagen.

2003

- Evaluatie van de ervaringen van de regionale directies met de toepassing van acute toxiciteitstesten.

In 2001 zullen de ervaringen met het onderdeel acute toxiciteit worden geëvalueerd en zal over deze evaluatie worden gerapporteerd.

Inzet: per RD 2 dagen en RIZA: 15 dagen.

Relaties met andere programma's:

■ WONS-Preventie

In dit kader vindt de methodiekontwikkeling van totaal-effluenttoxiciteit plaats door RIZA. Het betreft o.a. de volgende producten:

- Randvoorwaarden toxiciteitstesten
- Effecten van nutriënten bij algentest
- Bacteriëntest hogere testconcentratie
- Zoutwatervissentest acute toxiciteit
- Internationale samenwerking met wetenschappelijke instituten
- Internationale afstemming totaal-effluenttoxiciteit

- Wetenschappelijke criteria t.b.v. normering
- Validatie van testen

■ CIW

In dit kader vinden de werkzaamheden plaats, die gericht zijn op het verkrijgen van draagvlak, het opstellen van een landelijke aanpak en het vaststellen van normering.

- Uitvoeren van en rapportage over een landelijk onderzoek regionale waterkwaliteitsbeheerders acute toxiciteit
- CIW-aanbeveling acute toxiciteit (afhankelijk van de resultaten van het onderzoek)

2. IDENTIFICATIE

2001-2004

- Rapportages over praktijkonderzoek identificatie overige parameters

De bedoeling is over een periode van vier jaar een aantal praktijkcases uit te voeren met één of meer van de overige parameters. Jaarlijks zal gerapporteerd worden over de resultaten van het onderzoek. Tevens wordt voorzien in kennisoverdracht naar RD's, bijvoorbeeld door het organiseren van een workshop. Dit zal zo mogelijk worden gecoördineerd met andere presentaties binnen dit programma.

Inzet per jaar: RIZA: 40 dagen; per RD: 3-5 dagen, mate van inzet afhankelijk of een case bij een bedrijf in het beheersgebied van de betreffende directie wordt uitgevoerd.

Benodigde financiën: fl. 15.000 per RD.

2004

- Handreiking identificatie
- Nazorg en ondersteuning identificatie

De handreiking geeft aan directies de handvatten voor toepassing van identificatie. Daarna wordt nazorg en ondersteuning van RD's bij de uitvoering voorzien.

Inzet: RIZA: 40 dagen; per RD: 5 dagen; benodigde financiën: FWVO: fl. 50.000

Relatie met andere programma's:

■ WONS-preventie (methodieontwikkeling van identificatie bij RIZA)

In dit kader vindt de methodieontwikkeling van de Identificatie plaats door RIZA.

Het betreft voor 2000 nog de volgende werkzaamheden:

- laboratoriumonderzoek en -ontwikkeling
- Internationale samenwerking met wetenschappelijke instituten
- Internationale afstemming identificatie

3. TOTAAL-EFFLUENTBEOORDELING

2001-2002 genotoxiciteit

- Uitvoeren van en rapportage over landelijk onderzoek genotoxiciteit (2001-2002)
- Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van genotoxiciteitstesten (2002)

Hierbij vindt de opschaling plaats van laboratoriumonderzoek naar de praktijk voor genotoxiciteit. De resultaten zullen worden gerapporteerd en geëvalueerd.

Inzet 2001: RIZA 30 dagen; per RD 2-3 dagen; benodigde financiën: fl. 30.000 per directie.

Inzet 2002: RIZA 5 dagen; per RD 1 dag.

2001-2002 bioaccumulatie

- Rapportage over landelijk onderzoek bioaccumulatie (2001)
- Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van bioaccumulatie testen (2002)

Hierbij vindt de opschaling plaats van laboratoriumonderzoek naar de praktijk voor bioaccumulatie. De resultaten zullen worden gerapporteerd en geëvalueerd.

Inzet 2001: RIZA 30 dagen; per RD 2-3 dag.

Inzet 2002: RIZA 5 dagen; per RD 1 dag.

2001-2003 chronische toxiciteit

- Uitvoeren van en rapportage over landelijk onderzoek chronische toxiciteit (2001-2003)
- Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van chronische toxiciteitstesten (2003-2004)

Hierbij vindt de opschaling plaats van laboratoriumonderzoek naar de praktijk voor chronische toxiciteitstesten. De resultaten zullen worden gerapporteerd en geëvalueerd.

Inzet 2001: RIZA 5 dagen; per RD 1 dag.

Inzet 2002: RIZA 30 dagen; per RD 2-3 dagen; benodigde financiën: fl. 30.000 per directie.

Inzet 2003: RIZA 10 dagen; per RD 1 dag.

2001-2003 afbraak/persistentie

- Uitvoeren van en rapportage over landelijk onderzoek afbraak (2001-2003)
- Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van afbraaktesten (2001)

Loopt mee met andere parameters. Hierbij vindt de opschaling plaats van laboratoriumonderzoek naar de praktijk voor afbraaktesten. De resultaten zullen worden gerapporteerd en geëvalueerd.

Inzet 2001: RIZA 15 dagen; per RD 2 dagen; benodigde financiën: fl. 10.000 per directie.

Inzet 2002: RIZA 15 dagen; per RD 2 dagen; benodigde financiën: fl. 10.000 per directie.

2002-2004

- Ontwerpen van een handreiking totaal-effluentbeoordeling (2002-2004)
- Uitvoeren van en rapportage over landelijk onderzoek totaal-effluentbeoordeling
- Opstellen definitieve handreiking totaal-effluentbeoordeling (2004)

Nadat alle parameters zijn ontwikkeld wordt een handreiking opgesteld hoe in de praktijk met de methodiek kan worden omgegaan. Ook zal een communicatieplan worden opgesteld ten behoeve van de introductie van de methodiek en begeleiding van de uitvoering.

Deze activiteiten zijn gericht op het opstellen van een handreiking ten behoeve van de uitvoering door Rijkswaterstaat.

Inzet 2002: per RD 2 dagen en RIZA 30 dagen; voor één RD 10 dagen extra.

Inzet 2003: per RD 2 dagen en RIZA 30 dagen; voor één RD 10 dagen extra.

Inzet 2004: per RD 5 dagen en RIZA 30 dagen; voor één RD 10 dagen extra.

2001-2006

- Workshops en presentaties totaal-effluentbeoordeling
- Nazorg en ondersteuning totaal-effluentbeoordeling
- Folder totaal-effluentbeoordeling (2005)

Werkzaamheden ter ondersteuning van de uitvoering en verbreding van het draagvlak. Continue actie, die parallel loopt de ontwikkeling van de methodiek.

2001-2006: Inzet: RIZA 20 dagen; per RD 2 dagen.

2005: Benodigde financiën FWVO: fl. 50.000.

2005 e.v.

- Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van de totaal-effluentbeoordelings-methodiek

Hierbij wordt gerapporteerd over een evaluatie van de resultaten van de introductie van de totaal-effluentbeoordelings-methodiek.

Inzet 2005: per RD: 3 dagen; voor RIZA: 10 dagen; voor één RD 10 dagen extra.

Relatie met andere programma's:

■ WONS-preventie (methodieontwikkeling van totaal-effluentbeoordeling bij RIZA)

In dit kader vindt de methodieontwikkeling van TET plaats door RIZA.

Hierbij worden o.a. de volgende producten opgeleverd:

- Bacteriëntest chronische toxiciteit
- Kwaliteitstest viseieren
- Zoutwatervissentest chronische toxiciteit
- Genotoxiciteit TEM-Maas m.b.v. Ames-testen
- Effect filtreren op resultaat genotoxiciteitstest
- Uittesten testbatterij genotoxiciteit
- (Inter)nationale standaardisatie afbraaktest
- Uitvoering totaal-effluentbeoordeling met referentiewater afbraaktest
- Uitvoering totaal-effluentbeoordeling met inname- en proceswater (opstellen standaardprocedure)
- Literatuurstudie bioaccumulatie
- Ontwikkeling bioaccumulatietest
- Internationale samenwerking met wetenschappelijke instituten
- Internationale afstemming
- Variabiliteit van testresultaten
- Ringonderzoek totaal-effluentbeoordeling
- Kosten-baten analyse totaal-effluentbeoordeling

■ CIW

In dit kader vinden de werkzaamheden plaats, die gericht zijn op het verkrijgen van draagvlak, het opstellen van een landelijke aanpak en het vaststellen van normering. 1999/2002

- CIW-aanbeveling totaal-effluentbeoordeling
- Relatie totaal-effluentbeoordeling met emissie/immissie en oppervlaktewaterkwaliteit

4. NIEUWE ONTWIKKELINGEN

2002-2005

- Evaluatie mogelijkheden nieuwe parameters (gericht op de hormoonverstorende activiteit van mengsels)

Parallel aan het lopende onderzoek naar totaal-effluentbeoordeling vindt verkennend onderzoek plaats naar bepalingsmogelijkheden van de hormoonverstorende activiteit van mengsel. Verwacht wordt dat in de loop van 2002 nadere besluitvorming kan plaatsvinden over de wenselijkheid van nader onderzoek op het gebied van deze parameters binnen cluster A. Vooralsnog wordt ingeschat dat het onderzoek in 2004 zo ver is gevorderd dat er praktijkonderzoek nodig is voor verdere implementatie.

2002-2003: Inzet: RIZA 20 dagen; per RD 3 dagen.

2004-2005: Inzet: RIZA 20 dagen; per RD 3 dagen; benodigde financiën: fl. 30.000 per directie.

Relatie met andere programma's:

■ LOES (div. instituten) en COMPREHEND (EU-project)

Verkenning bepalingsmogelijkheden van de hormoonverstorende activiteit

Hierbij wordt nagegaan welke nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden zich tijdens de uitvoering van dit programma hebben voorgedaan.

5. DIVERSEN

2001-2005

- Algemeen vooroverleg in cluster A / commentaarrondes

Dit betreft algemeen overleg en zo nodig commentaar op diverse stukken.

Inzet 2001: RIZA: 20 dagen, per RD: 5 dagen, RIKZ, NZ, HK: 5 dagen.

Inzet 2002: RIZA: 20 dagen, per RD: 5 dagen, RIKZ, NZ, HK: 5 dagen.

Inzet 2003: RIZA: 20 dagen, per RD: 5 dagen, RIKZ, NZ, HK: 5 dagen.

Inzet 2004: RIZA: 20 dagen, per RD: 5 dagen, RIKZ, NZ, HK: 5 dagen.

Inzet 2005: RIZA: 20 dagen, per RD: 5 dagen, RIKZ, NZ, HK: 5 dagen.

Samenstelling van cluster A

V. Bakker (voorzitter)	RIZA
C. Schipper	RIKZ
J. van Dalen	Hoofdkantoor
M. Zwiers	directie Noord-Holland
P. Tchang	directie Zuid-Holland
N. Beuzenberg	directie Zeeland
M. Thijssen	directie Limburg
P. de Graaf	directie Noord-Nederland
B. Hannessen	directie Noordzee
M. Tonkes	RIZA
M. Ferdinandy	RIZA

Overzichtstabel meerjarenprogrammering werkzaamheden cluster A

2001		Menskracht (dagen)					Financiën kf	
		RIZA	iedere RD*	RIKZ, NZ**	HK	één persoon***	FWVO	iedere RD*
	cluster A	20	5	5	5			
	totaal-effluenttoxiciteit	20						
	identificatie	40	3-5					15
	totaal-effluentbeoordeling	100	9-11					40
	totaal 2001	160	17-21	5	5			55

2002		Menskracht (dagen)					Financiën kf	
		RIZA	iedere RD*	RIKZ, NZ**	HK	één persoon***	FWVO	iedere RD*
	cluster A	20	5	5	5			
	totaal-effluenttoxiciteit	10						
	identificatie	40	3-5					15
	totaal-effluentbeoordeling	105	10-11			10	50	40
	nieuwe ontwikkelingen	20	3					
	totaal 2002	195	21-24	5	5	10	50	55

2003		Menskracht (dagen)					Financiën kf	
		RIZA	iedere RD*	RIKZ, NZ**	HK	één persoon***	FWVO	iedere RD*
	cluster A	20	5	5	5			
	identificatie	40	3-5					15
	totaal-effluenttoxiciteit	35	2					
	totaal-effluentbeoordeling	70	5			10, 10		
	nieuwe ontwikkelingen	20	3					30
	totaal 2003	185	18-20	5	5	10, 10		45

2004		Menskracht (dagen)					Financiën kf	
		RIZA	iedere RD*	RIKZ, NZ**	HK	één persoon***	FWVO	iedere RD*
	cluster A	20	5	5	5			
	identificatie	80	8-10				50	15
	evaluatie milieubezwaarlijkheid	10	5					
	totaal-effluentbeoordeling	60	7			10, 10		
	nieuwe ontwikkelingen	20	3					30
	totaal 2004	190	28-30	5	5	10, 10	50	45

2005		Menskracht (dagen)					Financiën kf	
		RIZA	iedere RD*	RIKZ, NZ**	HK	één persoon***	FWVO	iedere RD*
	cluster A	20	5	5	5			
	evaluatie milieubezwaarlijkheid	10	5			10		
	totaal-effluentbeoordeling	20	5					
	nieuwe ontwikkelingen	20	3					30
	totaal 2004	70	18	5	5	10		30

* De inzet (P en F) geldt voor elk van de directies NH, ZH, ZLD, LIM, NN.

** De inzet geldt zowel voor RIKZ als voor NZ.

*** De menskracht is steeds per deelproject aangegeven, zodat niet steeds dezelfde persoon (lees RD) die inzet behoeft te leveren.

2.2 Cluster B: doelgroepbeleid industrie & veranderende rol

Taken, rol en samenstelling van cluster B

Cluster B vormt het platform voor informatie-uitwisseling rondom de uitvoering van het doelgroepbeleid industrie en de veranderende rol van vergunningverlening en handhaving. Tegen een achtergrond van industriële bronnen die in hoge mate zijn uitgesaneerd, lees voor dit moment op stand der techniek zijn gebracht, is een andere rol en opstelling van de vergunningverlener en handhaver noodzakelijk zijn voor een zo efficiënt mogelijke uitvoering van taken en voor het (op termijn) boeken van verdergaande milieuwinst. De verantwoordelijkheid voor het realiseren van milieuverbeteringen wordt in hoge mate bij de bedrijven zelf gelegd. Dat vergt een anders omgaan met de WVO en met de relatie bevoegd gezag-bedrijf.

Onderwerpen die aan de orde komen zijn:

- de voortgang in de uitvoering van de convenanten bij de verschillende doelgroepen (bedrijfstakken);
- de rol van bedrijfsmilieuplannen (BMP's), bedrijfsinterne milieuzorgsystemen (BIM's) en milieverslaglegging naast de Wvo-vergunningverlening en handhaving in het werk van de waterkwaliteitsbeheerder;
- ontwikkelen van instrumenten om de vergunningverlening en handhaving zo efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren;
- de (veranderende) rol van de waterkwaliteitsbeheerder richting bedrijfsleven.

Cluster B voert in opdracht van de FWVO en in afstemming met het WVO-CT en samen met een vertegenwoordiging van de waterschappen, twee hoofdtaken uit:

Ten eerste de taak om bovengenoemde veranderende rol van de vergunningverlener en handhaver concreet te maken voor het werkveld, onder meer door pilots, door ontwikkelingen elders te volgen, en door instructies en/of handreikingen te verzorgen.

Ten tweede de taak om de voortgang in de uitvoering van het doelgroepbeleid te monitoren en daarin waar nodig actief inbreng te leveren, met een accent op de 'wateraspecten'. Hierbij hoort de uitwisseling van informatie en ervaringen binnen Rijkswaterstaat en het afstemmen van de aanpak op provinciale (IPO-DMI) initiatieven. Er wordt dan ook nadrukkelijk rekening gehouden met ontwikkelingen op het gebied van de Wm (m.n. de inrichtinggebonden taken).

Binnen deze taken heeft het cluster niet alleen een rol in het zelf actief ontwikkelen van instrumenten en kennis die nodig zijn voor de uitvoeringspraktijk (als productverantwoordelijke), maar eveneens een rol als 'klankbord' voor ontwikkelingen van binnen of buiten de wereld van de waterkwaliteitsbeheerder.

Coördinatie van de inbreng in verschillende bedrijfstakoverlegstructuren, of in interdepartementale overlegstructuren (zoals flankerend beleid BIM) over de veranderende rol behoort niet rechtstreeks tot de taak van cluster B. Wel zijn enkele deelnemers aan het cluster vertegenwoordigd in dergelijke overlegstructuren, zodat inbreng kan plaatsvinden en knelpunten kunnen worden gesignaleerd en besproken.

Rijkswaterstaat wordt in het cluster vertegenwoordigd door de regionale directies, het Hoofdkantoor en het RIZA. Door deelname van enkele vertegenwoordigers uit de waterschapswereld en de Unie van Waterschappen wordt eveneens ingespeeld op ervaringen

van de niet-Rijkswaterbeheerder, om daarmee een zo uniform mogelijk beleid vanuit de waterkwaliteitsbeheerders na te streven.

Taken en verantwoordelijkheden individuele deelnemers cluster B

De deelnemers aan cluster B hebben de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- voorbereiding van de vergadering;
- aanwezigheid bij vergadering (indien men verhinderd is wordt een vervanger gestuurd);
- terugmelding van zaken uit cluster B binnen de eigen directie, zowel naar vergunningverlening, handhaving als juridische zaken;
- inhoudelijke inbreng vanuit de eigen directie;
- deelname aan sub werkgroepen van cluster B (indien hiervoor inzet is toegezegd);
- extra voor handhavingsleden: terugkoppeling naar andere handhavers in den lande/WVO-CT.

De koers tot 2003

In de wetenschap dat de saneringsinspanning van de waterkwaliteitsbeheerder zich de komende jaren zal richten op andere bronnen dan de (grote) industriële lozers, en dat een aangepaste, meer gedifferentieerde, werkwijze bij vergunningverlening en handhaving ten behoeve van die industrie noodzakelijk is, heeft de FWVO de volgende doelstelling / het volgende streefbeeld geformuleerd (2003):

In 2003 is de vergunningverlening kwalitatief op een hoog niveau en is aanvullend op initiatieven die door doelgroepen en vergunninghouders zelf worden genomen om emissies te beperken. Handhaving is toegesneden op een gedifferentieerde benadering, waarbij risico's een belangrijk criterium in de wijze van aanpak vormen. Slechts jaarlijks zijn bij koploper bedrijven nog voortgangsbesprekingen nodig. Via interne milieuzorg en BMP's wordt gezorgd voor strategische lange termijn doelstellingen die zich ook richten op items als schone technologie en productgebruik. De aandacht van de waterkwaliteitsbeheerder zal meer gericht worden op achterblijvers en andere doelgroepen. Voor wat betreft de uitgesaneerde industriële bronnen verschuift (zeker bij de in omvang grote bronnen) het toezicht d.m.v. metingen aan het eind van de pijp naar controle van administratieve systemen en het een oordeel vormen over de kwaliteit van de (milieu)organisatie bij een bedrijf.

De rol van cluster B is om voor de uitvoeringsorganisatie (vergunningverleners en handhavers) bruikbare (praktische) gereedschappen te ontwikkelen ten behoeve van het waterkwaliteitsbeheer gericht op de industriële doelgroepen (bedrijven). Daarbij vindt afstemming plaats met andere gremia waarin soortgelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

Activiteiten 2001

- In 2001 zal 5-6 maal worden vergaderd. De vergaderdata zijn verdeeld over het jaar, uitgezonderd de maanden juli-augustus.
- Op basis van een aanmelding via de nieuwsbrief emissies is weer een cursus auditing verzorgd. In 2001 wordt de behoefte opnieuw geïnventariseerd. Bij voldoende belangstelling zal de cursus nogmaals worden gegeven. Zo gauw duidelijk is in welke vorm cluster E (opleidingen) voortgaat, wordt deze activiteit daar ondergebracht.
- In 2001 wordt ingezet op afronden en implementeren van de Routeplanner.
- De ervaringen met de Routeplanner worden verwerkt in de (dan bijgestelde) bijlagen. Het "updaten" van de Routeplanner wordt verzorgd door een subwerkgroep van cluster B, zie ook het activiteitenoverzicht.
- In 2001 zal een format worden opgesteld voor een standaard Wvo-vergunning (vergunning op maat en vergunning op hoofdzaken). Gestreefd wordt naar een modulaire

aanpak: een kernvergunning met voorschriften die voor alle bedrijven gelden aangevuld met modules voor benoemde activiteiten (bijv. per bedrijfstak). Gebruik gemaakt wordt van ervaringen/standaarden binnen de RD's.

- Het cluster probeert themagericht bij algemene opleidingswensen aan te sluiten, door het organiseren van themacursussen. Maatgerichte opleidingen voor individuele vergunningverleners dienen door RD's zelf geregeld te worden.
- Het cluster tracht een grotere bijdrage te leveren aan de aansluiting tussen veranderende rol vergunningverlening en handhaving, door een intensievere samenwerking tussen vergunningverleners en handhavers binnen het cluster tot stand te brengen. In 2001 zal bepaald worden in welke vorm het cluster voortgaat. Een voorkeur bestaat voor een gezamenlijk FWVO/WVO-CT cluster.

In 2001 is de nodige ervaring tussen directies onderling uitgewisseld op het gebied van veranderende rol vergunningverlening en is duidelijk geworden wat de rode draad in onze werkwijze is voor een moderne vergunningverlening. Vergunningverlener, handhaver en klant zijn tevreden over de werkwijze.

Doorkijk naar 2002 en verder

Vanaf 2002 ligt de nadruk op implementatie van moderne vergunningverlening en handhaving. Zo nodig dient te worden gezien of aanvullend instrumentarium ontwikkeld moet worden. De rol die cluster B hierin zal spelen, zal worden verkend in het voorjaar van 2001. Dit sluit goed aan bij het mogelijke voornemen om vergunningverlening en handhaving onder te brengen in de Inspectiedienst V&W. Begin 2001 wordt hierover een besluit verwacht.

De volgende producten worden gedefinieerd voor 2001:

Uitvoeringsprogramma 2001

HOOFDactiviteiten

1. Afronding en implementatie Routeplanner

Vorm: afronden document en informatie-uitwisseling/implementatie bij RD's; communicatie naar derden

Wie: trekker: RIZA (coördinatie)
deelnemers: alle aan cluster B deelnemende directies

Inzet: 2 md per deelnemer aan cluster B
10 mensdagen RIZA voor coördinatie en afstemming
voor 2001 5 - 10 md t.b.v. implementatie Routeplanner bij regionale directies

Wanneer: eind 2001 (afhankelijk van resultaten zal mogelijk ook in de jaren daarna implementatie en gebruik van de Routeplanner worden gevolgd)

Financiën: fl. 15.000,-

2. Normering Wvo-vergunningen

Thema: normering Wvo-vergunningen
door FWVO en WVO-CT is aangegeven gezamenlijk te willen komen tot een
eensluidende landelijke methodiek om te komen tot normstelling. Project
omvat twee delen:

- aantal mensen van cluster B die met HK, WVO-CT en FWVO
beslisschema's nader uitwerken en beperkingen kansen en
randvoorwaarden aangeven
- landelijke workshop om ook discussie op de "werkvloer" te starten n.a.v.
resultaten uit bovenstaand punt.

Wie: vast te stellen na accordering kader + uitwerkingsvoorstellen
Wanneer: afronden eerste kwartaal 2001. FWVO/WVO-CT document omgaan met
normstelling
Inzet: (na formulering uitgangspunten, vindt plaats in 2000 vorming FWVO/WVO-
CT werkgroep)
max 8 mensdagen per deelnemer max 3 deelnemers uit cluster B
Trekker: voorzitter HK-A en RIZA
Financiën: fl. 15.000,-

3. Standaardisering Wvo-vergunningen

Thema: standaardisering Wvo-vergunningen, conform notitie Van Dalen/Hoekstra van
augustus 2000 (acties 1 en 3), in september 1999 goedgekeurd door FWVO
en WVO-CT .

Wie: nader vast te stellen, in ieder geval HK-A, RIZA, RWS-ZH, RWS-NH, RWS-NN.
Wanneer: afronden eind 2001
Inzet: nader te bepalen
Trekker: nader te bepalen
Financiën: PM

OVERIGE ACTIVITEITEN

1. Milieujaarverslagen

Thema: milieujaarverslagen
Wat: korte termijn: maken van een eenduidige procedureafspraken, zowel intern
(WKB) als extern (IPO)
langere termijn: vaststellen valideringsmethodieken (en daarmee
samenhangende nauwkeurigheid van de validatie)
Wie: RWS-L, GTD (3md) (langere termijn)
Wanneer: derde kwartaal
Inzet: 5 md per deelnemer
Trekker: RIZA, RWS-NH
Financiën: fl.10.000,-

2. Themadag BMP-III (chemie)

Thema: BMP-III chemie
Wat: afstemmen en bepalen van inzet waterkwaliteitsbeheerders in BMP-traject
chemie
Wie: UvW, RIZA
Wanneer: tweede kwartaal 2001
Inzet: 2 md per deelnemer, trekker 5md
Trekker: RWS-ZH
Financiën: fl. 15.000,-

3. Ondersteuning/vaardigheden (via cluster E)

Vorm: in company' organisatie van gezamenlijke opleidingsbehoefte zoals auditing; eventueel met bedrijfsleven, provincie samen. Wat is ISO?, wat kun je ermee?, etc. Hoe bepaalt het je houding? Verhouding tot de Wvo-vergunning. Eventueel in gezamenlijke sessies van directies. Evaluatie door de deelnemers aan cluster B: wat heeft het opgeleverd?, hoe draagt het bij aan de veranderende rol?

Wie: steunpunt RIZA
uitvoering Loyds, Veritas etc. eventueel i.s.m. accountantsdienst VROM

Wanneer: naar alle waarschijnlijkheid zowel in 2000 als 2001

Inzet: 3 md voorbereiding RIZA

Deelname: 3 dagen per deelnemer

Financiën: fl. 1.000,- per deelnemer totaal fl. 20.000,- bij 20 deelnemers

Samenstelling van cluster B

J.P. van Dalen (voorzitter a.i.)	Hoofdkantoor RWS, beleidsdirectie Water
M.G.G.M. Faber (secretaris)	FO-Industrie
V. Bakker	RIZA
R. Kersten	RIZA
N.C. Beuzenberg	directie Zeeland
J. de Jager	directie Noord-Nederland
A.P. Gerrits	directie Noord-Holland
mw. E. van Bon	directie Noord-Holland
mw. M.L. Bouwman-Selier	directie Utrecht
mw. M.G.J.A. van den Meerendonk	directie Noord-Brabant
mw. M.C. van den Brink	directie Limburg
J.G.J. Kip	directie Oost-Nederland
C.J. van Pinxteren	directie IJsselmeergebied
mw. P.I. Eckstein	Unie van Waterschappen
J. Zijlmans	GTD Oost-Brabant
M. Revallier	Hoogheemraadschap van Rijnland
mw. P.E.C.M. Grootens	Hoogheemraadschap West-Brabant

Benodigde menskracht (dagen) en financiële middelen cluster B (voor het jaar 2001)							
2001 (in mensdagen)	Bijeenkomsten (6 maal)	'Handleiding' verand.rol & VOH	Themadag I, MJV	Themadag II, BMP chemie	Normering Wvo- vergunning	Ondersteuning / vaardigheden	Totaal (RWS)
HK	9	3					
RIZA (3)	27	10	5	2		3	
Zeeland	9	5					
Noord-Nederland	9	5					
Noord-Holland (2)	9	5	5				
Zuid-Holland	9	5		5			
Noordzee	-	-	-	-	-	-	-
Utrecht	9	5					
Noord-Brabant	7	5					
Limburg	9	5	5				
Oost-Nederland	9	5					
IJsselmeergebied	9	5					
Totaal RWS	115	58	15	7	24	3	222
							Totaal (schappen)
Unie v. Waterschap.	9			2			
HH Rijnland	9						
HH West-Brabant	9				*		
GTD	6		3				
Totaal (waterschappen)	33		3	2			38
Nog niet toegedeelde tijd	-	-	-	-	24	-	
* = deelname							
Totaal (kosten)	fl. 35.000,- ondersteuning FO-industrie	fl. 15.000,-	fl. 10.000,-	fl. 15.000,-	fl. 15.000,-	fl 20.000,-	fl 120.000,-